

TŁUMACZENIE

UMOWA O WSPÓŁPRACY

między Unią Europejską a Agencją Bezpieczeństwa Lotniczego w Afryce i na Madagaskarze (ASECNA), dotycząca rozwoju nawigacji satelitarnej oraz zapewniania na rzecz lotnictwa cywilnego powiązanych służb w zakresie kompetencji ASECNA

UNIA EUROPEJSKA

zwana dalej „Unią”,

z jednej strony,

oraz

AGENCJA BEZPIECZEŃSTWA LOTNICZEGO W AFRYCE I NA MADAGASKARZE,

zwana dalej „ASECNA”,

z drugiej strony,

zwane dalej łącznie „stronami”,

MAJĄC NA UWADZE rosnącą dynamikę rozwoju aplikacji w zakresie globalnych systemów nawigacji satelitarnej w Unii, w Afryce i w innych regionach na świecie, w szczególności w sektorze lotnictwa cywilnego,

MAJĄC NA UWADZE, że ASECNA jest podmiotem odpowiedzialnym głównie za zapewnianie służb żeglugi powietrznej w powierzonych sobie przestrzeniach powietrznych, za organizację tych przestrzeni, publikowanie informacji lotniczych, prognozowanie i przekazywanie informacji z zakresu meteorologii lotniczej,

UZNAJĄC wagę programów radionawigacji satelitarnej Unii Galileo i Europejskiego Systemu Wspomagania Satelitarnego (EGNOS) opracowanych specjalnie na użytek cywilny, korzyści związane z ich wprowadzeniem w życie a także zainteresowanie ASECNA zapewnianiem służb radionawigacji satelitarnej,

UZNAJĄC, że system EGNOS – regionalna infrastruktura ukierunkowana na Europę, która monitoruje i koryguje otwarte sygnały emitowane przez globalne systemy radionawigacji satelitarnej, oferując w szczególności większą dokładność i zdolność natychmiastowego ostrzegania użytkownika o niewłaściwym funkcjonowaniu – zapewnia służby szczególnie dostosowane do potrzeb lotnictwa cywilnego,

MAJĄC NA UWADZE, że technicznie zapewnianie służb opartych na technologii systemu EGNOS można rozszerzyć na cały kontynent afrykański, o ile spełnione zostaną dwa warunki: z jednej strony wykorzystane synergie między infrastrukturami naziemnymi nadzorowanymi przez poszczególne strony, a z drugiej transpondery systemu EGNOS zostaną zainstalowane na satelitach umieszczonych na orbicie geostacjonarnej nad Afryką,

MAJĄC NA UWADZE rezolucję Rady ds. Przestrzeni Kosmicznej Unii zatytułowaną „Globalne wyzwania: pełne wykorzystanie europejskich systemów kosmicznych”, przyjętą w dniu 25 listopada 2010 r., która zachęca Komisję Europejską do współpracy z Komisją Unii Afrykańskiej w celu wzmocnienia dostępnych środków i określenia warunków, na których infrastrukturę podobną do infrastruktury EGNOS można by wprowadzić w Afryce,

MAJĄC NA UWADZE komunikat Komisji Europejskiej z dnia 26 kwietnia 2007 r. dotyczący europejskiej polityki kosmicznej, w którym przykłada się szczególną wagę do współpracy między Europą a Afryką w dziedzinie przestrzeni kosmicznej, oraz komunikat Komisji z dnia 4 kwietnia 2011 r. zatytułowany „Ku strategii Unii Europejskiej w zakresie przestrzeni kosmicznej w służbie obywateli”, w którym podkreśla się wolę Unii udostępnienia Afryce wiedzy fachowej i infrastruktury oraz pogłębienia współpracy z tym kontynentem,

MAJĄC NA UWADZE rezolucję komitetu ministrów ASECNA nr 2005 CM 44-11 z dnia 7 lipca 2005 r., która dotyczy wdrożenia systemów radionawigacji satelitarnej (GNSS) w ASECNA i w której występuje się w szczególności o wsparcie ze strony instytucji europejskich, by móc skorzystać z rozmieszczenia EGNOS, a nawet Galileo na potrzeby operacyjne agencji,

MAJĄC NA UWADZE rezolucję zarządu ASECNA nr 2011 CA 120-18 z dnia 7 lipca 2011 r. dotyczącą faktycznego udziału agencji w rozmieszczaniu EGNOS/Galileo w regionie Afryki i Oceanu Indyjskiego, w której upoważniono między innymi dyrektora generalnego do kontynuowania w tym celu działań wobec właściwych instytucji europejskich,

MAJĄC NA UWADZE, że w ramach wdrażania tej rezolucji ASECNA opracowała program SBAS-ASECNA w celu zapewniania na obszarze swoich kompetencji służb SBAS opartych na technologii systemu EGNOS,

MAJĄC NA UWADZE, że długoterminowa współpraca między Unią a ASECNA w dziedzinie radionawigacji satelitarnej wpisuje się w ramy ogólne partnerstwa strategicznego między Unią a Afryką, jako że plan działania przyjęty podczas czwartego szczytu UE-Afryka (który odbył się w Brukseli w dniach 2 i 3 kwietnia 2014 r.) w celu określenia współpracy między tymi dwoma kontynentami na okres 2014–2017, przewiduje przydzielenie zasobów ludzkich i finansowych na kilka lat i w sposób wystarczający, by rozmieścić infrastrukturę radionawigacji satelitarnej opartej o EGNOS oraz wprowadzić w życie systemy zarządzania i finansowania w odniesieniu do wydatków inwestycyjnych i operacyjnych EGNOS w Afryce dla zainteresowanych państw,

MAJĄC NA UWADZE, że w zastosowaniu tego partnerstwa strategicznego między Unią a Afryką ASECNA i Unia prowadzą już współpracę w ramach programu wspomagającego sektor transportu lotniczego i służby satelitarne w Afryce, który finansowany jest z 10. Europejskiego Funduszu Rozwoju, oraz w ramach panafrkańskiego programu wsparcia na rzecz EGNOS w Afryce, który finansowany jest z Instrumentu Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju, w szczególności dzięki powołaniu wspólnego biura zarządzania programem EGNOS-Afryka,

MAJĄC NA UWADZE wspólne zainteresowanie długoterminową współpracą między Unią a ASECNA w dziedzinie rozwoju radionawigacji satelitarnej na rzecz lotnictwa cywilnego oraz pragnąc ustanowić formalnie taką współpracę,

MAJĄC NA UWADZE konieczność zapewnienia doskonałego poziomu ochrony służb radionawigacji satelitarnej na terytoriach podlegających stronom,

MAJĄC NA UWADZE, że Unia powołała swoje własne agencje do wspierania jej w niektórych szczególnych dziedzinach, w szczególności Agencję Europejskiego GNSS ds. europejskich programów radionawigacji satelitarnej oraz Europejską Agencję ds. Bezpieczeństwa Lotniczego w dziedzinie Lotnictwa Cywilnego, oraz że eksploatacja systemu EGNOS w okresie 2014–2021 była przedmiotem konwencji o delegowaniu zadań między Unią a Agencją Europejskiego GNSS,

UZNAJĄC, że rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1285/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie realizacji i eksploatacji europejskich systemów nawigacji satelitarnej ⁽¹⁾ stanowi, że Unia jest właścicielem wszystkich materialnych i niematerialnych składników majątku, które zostały stworzone lub rozbudowane w ramach programów Galileo i EGNOS, że Unia może zawierać umowy z państwami trzecimi i z organizacjami międzynarodowymi w ramach tych programów oraz że ewentualne rozszerzenie pokrycia przez system EGNOS poza Europę nie będzie finansowane z zasobów budżetowych przydzielonych z tytułu tego rozporządzenia,

MAJĄC NA UWADZE rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 912/2010 z dnia 22 września 2010 r. ustanawiające Agencję Europejskiego GNSS ⁽²⁾,

UZNAJĄC znaczenie koordynacji podejścia w dziedzinie normalizacji i certyfikacji oraz wszystkich kwestii dotyczących systemów i służb radionawigacji satelitarnej w międzynarodowych organach normalizacyjnych i certyfikacyjnych, w szczególności w celu propagowania szerokiego i nowatorskiego stosowania usług Galileo i EGNOS oraz SBAS-ASECNA jako światowej normy radionawigacji i synchronizacji w sektorze lotnictwa cywilnego,

UZGADNIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

CZĘŚĆ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 1

Cele

1. Celem niniejszej Umowy jest rozwój radionawigacji satelitarnej i zapewnianie powiązanych służb na rzecz lotnictwa cywilnego na obszarze kompetencji ASECNA dzięki umożliwieniu jej korzystania z europejskich programów radionawigacji satelitarnej.

Niniejsza Umowa wpisuje się w ramy promowania na kontynencie afrykańskim służb opierających się na wspomnianych europejskich programach radionawigacji satelitarnej.

2. Niniejsza Umowa określa formę i warunki współpracy między stronami, zmierzającej do realizacji celów wymienionych w ust. 1.

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 276 z 20.10.2010, s. 11.

Artykuł 2

Definicje

Na użytek niniejszej Umowy:

- 1) „GNSS” lub „globalny system nawigacji satelitarnej ” oznacza infrastrukturę złożoną z konstelacji satelitów oraz sieci centrów i stacji naziemnych, która pozwala, dzięki emisji sygnałów radiowych, zapewnić na całej kuli ziemskiej służbę bardzo dokładnego pomiaru czasu i geolokalizacji użytkownikom posiadającym odpowiedni odbiornik;
- 2) „europejski system radionawigacji satelitarnej” oznacza utworzony w ramach programu Galileo globalny system radionawigacji satelitarnej oraz system EGNOS, które są własnością Unii;
- 3) „obszar kompetencji ASECNA” oznacza obszar geograficzny, w którym ASECNA zapewnia służby żeglugi powietrznej, zarówno w przestrzeni powietrznej należących do niej państw członkowskich, jak i poza nią;
- 4) „europejski system wspomagania satelitarne” lub „EGNOS” (ang. *European Geostationary Navigation Overlay Service*) oznacza regionalną infrastrukturę systemu radionawigacji satelitarnej, która kontroluje i koryguje otwarte sygnały emitowane przez globalne systemy radionawigacji satelitarnej, głównie GPS i Galileo, pozwalając użytkownikom tych globalnych systemów uzyskać lepsze wyniki, jeśli chodzi o precyzyjność i zdolność natychmiastowego ostrzegania użytkownika o niewłaściwym funkcjonowaniu (ang. *integrity*). EGNOS obejmuje stacje naziemne i kilka transponderów zainstalowanych na satelitach geostacjonarnych. Stacje naziemne to: ośrodek inżynieryjny, stacje kontrolne MCC (Mission Control Center), stacje RIMS, stacje NLES, centrum obsługi i serwer EDAS. Pokrycie regionalne EGNOS to przede wszystkim terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, które geograficznie znajduje się w Europie;
- 5) „SBAS-ASECNA” oznacza system radionawigacji satelitarnej ASECNA, który kontroluje i koryguje otwarte sygnały emitowane przez globalne systemy radionawigacji satelitarnej, głównie GPS i Galileo, pozwalając użytkownikom tych globalnych systemów uzyskać lepsze wyniki, jeśli chodzi o precyzyjność i zdolność natychmiastowego ostrzegania użytkownika o niewłaściwym funkcjonowaniu. SBAS-ASECNA jest własnością ASECNA. System ten obejmuje infrastrukturę naziemną i kilka transponderów zainstalowanych na satelitach geostacjonarnych. Infrastruktura naziemna będzie składać się w szczególności ze stacji RIMS, jednej lub kilku stacji kontrolnych MCC oraz ze stacji NLES. Pokrycie przez SBAS-ASECNA obejmuje przede wszystkim obszar kompetencji ASECNA. System SBAS-ASECNA oznacza zarówno wersję pierwotną systemu, jak i wszelkie jej zmiany, w tym zmiany w zakresie podwójnej częstotliwości i multi-konstelacji. Wprowadzenie systemu w życie składa się z etapów definicji i projektowania, opracowania i rozmieszczania oraz homologacji i certyfikacji. Po czym następuje etap eksploatacji;
- 6) „strefa pokrycia przez EGNOS” lub „strefa pokrycia przez SBAS-ASECNA” oznacza strefę, w której możliwy jest odbiór sygnałów nadawanych przez dany system (czyli np. strefę zasięgu satelitów geostacjonarnych);
- 7) „obszar dostępności usługi SBAS-ASECNA” oznacza obszar w obrębie strefy pokrycia przez SBAS-ASECNA, w którym SBAS-ASECNA zapewnia usługi zgodne z wymogami określonymi przez ASECNA i ustalonymi w związku z zalecanymi normami i zasadami (SARPs) ICAO oraz przyjmuje na siebie związane z tym zatwierdzone operacje;
- 8) „obszar dostępności usługi EGNOS Sol” oznacza obszar w obrębie strefy pokrycia przez EGNOS, w którym system EGNOS zapewnia usługi zgodne z zalecanymi normami i zasadami (SARPs) ICAO oraz przyjmuje na siebie związane z tym zatwierdzone operacje;
- 9) „stacje RIMS” oznaczają stacje należące do systemu EGNOS lub SBAS-ASECNA, których zadaniem jest gromadzenie w czasie rzeczywistym danych z geolokalizacji pochodzących z sygnałów emitowanych przez globalne systemy radionawigacji satelitarnej;
- 10) „stacje NLES” oznaczają stacje należące do systemu EGNOS lub SBAS-ASECNA, które wysyłają do transponderów zainstalowanych na satelitach geostacjonarnych skorygowane dane pozwalające odbiornikom sygnałów GNSS znajdującym się w strefie pokrycia przez jeden lub drugi system nanieść korekty dostosowane do ich geolokalizacji;
- 11) „Galileo” oznacza niezależny, cywilny, europejski globalny system radionawigacji satelitarnej i satelitarne systemu sygnałów czasu, znajdujący się pod kontrola cywilną i mający na celu świadczenie usług GNSS, zaprojektowany i utworzony przez Unię, Europejską Agencję Kosmiczną i, odpowiednio, ich państwa członkowskie. Eksploatacja systemu GALILEO może zostać powierzona podmiotowi prywatnemu. Galileo przewiduje zapewnianie służb powszechnie dostępnych, usług komercyjnych, usług publicznych o regulowanym dostępie z ograniczoną dostępnością, służb poszukiwawczo-ratowniczych, jak również zdolności natychmiastowego ostrzegania o niewłaściwym funkcjonowaniu przeznaczonych dla użytkowników zastosowań związanych z bezpieczeństwem życia;
- 12) „interoperacyjność” oznacza możliwość stosowania dwóch lub więcej systemów radionawigacji satelitarnej oraz usług świadczonych w ich ramach, aby zapewnić na poziomie użytkownika większe możliwości w porównaniu z osiągalnymi w oparciu o wyłącznie jeden system;
- 13) „własność intelektualna” jest rozumiana zgodnie z definicją zawartą w art. 2 ppkt (viii) Konwencji o ustanowieniu Światowej Organizacji Własności Intelektualnej, podpisanej w Sztokholmie dnia 14 lipca 1967 roku;

- 14) „informacje niejawne” oznaczają informacje, w dowolnej postaci, wymagające ochrony przed nieuprawnionym ujawnieniem, które mogłyby naruszyć w różnym stopniu podstawowe interesy – w tym bezpieczeństwo narodowe – stron lub poszczególnych państw członkowskich. Tajność takiej informacji jest wskazana za pomocą oznaczenia klauzuli tajności. Strony nadają takim informacjom klauzulę tajności zgodnie z właściwymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi oraz muszą je chronić przed utratą poufności, integralności i dostępności.

Artykuł 3

Zasady współpracy

Strony stosują następujące zasady w odniesieniu do działań prowadzonych w ramach współpracy objętej niniejszą Umową:

- 1) obopólne korzyści w oparciu o ogólną równowagę praw i obowiązków, w tym wkładu i dostępu do wszystkich usług i służb;
- 2) wzajemne udostępnienie możliwości udziału we wspólnych działaniach w ramach programów Unii i ASECNA z zakresu radionawigacji satelitarnej;
- 3) wymiana we właściwym czasie wszelkich informacji użytecznych dla realizacji niniejszej Umowy;
- 4) właściwa i skuteczna ochrona praw własności intelektualnej.

Artykuł 4

Agencje Unii

Unia może powierzyć Agencji Europejskiego GNSS lub Europejskiej Agencji ds. Bezpieczeństwa Lotniczego w dziedzinie Lotnictwa Cywilnego wykonanie całości lub części zadań przewidzianych w niniejszej Umowie. W takim przypadku jest ona odpowiedzialna wobec ASECNA za właściwe i pełne wykonanie swych zobowiązań wynikających ze stosowania niniejszej Umowy.

Artykuł 5

Stosunki z osobami trzecimi

Unia ułatwia i wspiera wszelkie inicjatywy współpracy lub partnerstwa między ASECNA a innymi podmiotami zaangażowanymi w europejskie programy radionawigacji satelitarnej EGNOS i Galileo, w szczególności Europejską Agencją Kosmiczną, pod warunkiem, że te inicjatywy najprawdopodobniej będą sprzyjać zapewnianiu przez ASECNA służb radionawigacji satelitarnej w oparciu o te dwa programy oraz ich rozwojowi.

CZĘŚĆ II

POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE WSPÓŁPRACY

Artykuł 6

Działania z zakresu współpracy

1. Współpraca przewidziana w niniejszej Umowie obejmuje przede wszystkim działania służące wprowadzeniu i eksploatacji systemu SBAS-ASECNA w oparciu o technologię systemu EGNOS. Dotyczą one również stosowania w Afryce systemu utworzonego w ramach programu Galileo, widma radiowego, norm, certyfikacji i organizacji międzynarodowych, bezpieczeństwa, badań naukowych i rozwoju, zasobów ludzkich, informowania i eksponowania, wymiany personelu oraz propagowania na kontynencie afrykańskim usług radionawigacji satelitarnej.

Strony mogą zmienić ten wykaz działań zgodnie z art. 34 niniejszej Umowy.

2. Niniejsza Umowa nie narusza niezależności instytucjonalnej Unii w zakresie zarządzania europejskimi programami radionawigacji satelitarnej, ani struktury ustanowionej przez Unię do celów realizacji tych programów. Niniejsza Umowa nie wpływa również na środki regulacyjne wprowadzone do celów realizacji zobowiązań w zakresie nierozprzestrzeniania, kontroli wywozu, kontroli niematerialnego transferu technologii. Nie narusza ona też środków bezpieczeństwa narodowego.

3. Niniejsza Umowa nie narusza niezależności instytucjonalnej ASECNA.
4. Z zastrzeżeniem swych odpowiednich środków regulacyjnych strony w najszerszym możliwym zakresie wspierają współpracę w ramach niniejszej Umowy.

PODCZEŚĆ I

Artykuł 7

Wprowadzenie i eksploatacja systemu SBAS-ASECNA

1. Unia wspiera ASECNA we wprowadzeniu i eksploatacji systemu SBAS-ASECNA. Oprócz postanowień szczególnych przewidzianych w art. 8–16 Unia Europejska zobowiązuje się ogólnie do ułatwiania wprowadzenia i eksploatacji systemu SBAS-ASECNA, w szczególności udostępniając ASECNA nieodpłatnie wszelkie użyteczne informacje, doradzając ASECNA w kwestii zarządzania programem oraz w zakresie planów technicznych i organizacyjnych, jak również wnosząc wkład w oceny i monitorowanie programu SBAS-ASECNA.

2. Przy realizacji wzajemnych połączeń systemów EGNOS i SBAS-ASECNA każda strona jest odpowiedzialna za zmiany w swoim własnym systemie i pokrywa powiązane koszty inwestycyjne i eksploatacyjne. Każda strona przekazuje drugiej stronie niezbędne informacje i współpracuje przy wprowadzaniu zmian w systemie tej drugiej strony. Stosowany jest proces zobowiązania do zapewniania jakości i monitorowania wyników, w ramach którego ustanawia się wzajemne obowiązki.

Artykuł 8

Projektowanie i opracowanie systemu SBAS-ASECNA

Unia wspiera ASECNA przy projektowaniu i opracowywaniu systemu SBAS-ASECNA, w szczególności jeśli chodzi o architekturę systemu, lokalizację infrastruktury naziemnej i koncepcję operacji. Prowadzone w tym celu analizy określają dokładniej wzajemne połączenia między SBAS-ASECNA i EGNOS.

Artykuł 9

Rozwój i rozmieszczenie stacji RIMS

Unia wspiera ASECNA w rozwijaniu i rozmieszczaniu stacji RIMS w ramach systemu SBAS-ASECNA, w szczególności jeśli chodzi o wyposażenie, procedury eksploatacji, kwalifikacje operatorów i zatwierdzenie lokalizacji infrastruktury naziemnej, między innymi dzięki wprowadzeniu wymogów bezpieczeństwa i ich weryfikacji.

Aby zoptymalizować wyniki i obszary dostępności usług systemów EGNOS i SBAS-ASECNA, strony koordynują instalację swych odpowiednich stacji RIMS, w szczególności stacji znajdujących się na granicznych obszarach wspólnych dla obu systemów, tak by stacje te były rozmieszczone w sposób harmonijny, a synergia między nimi była możliwa dzięki wymianie danych generowanych przez te stacje RIMS, zgodnie z wymogami bezpieczeństwa przewidzianymi przez obowiązujące przepisy stron.

Artykuł 10

Rozwój i rozmieszczenie centrów sterowania

Unia wspiera ASECNA w rozwoju i rozmieszczeniu stacji kontrolnych w ramach systemu SBAS-ASECNA, w szczególności jeśli chodzi o wyposażenie, procedury eksploatacji, kwalifikacje operatorów i zatwierdzenie lokalizacji infrastruktury naziemnej, między innymi dzięki wprowadzeniu i weryfikacji wymogów bezpieczeństwa.

Artykuł 11

Rozwój i rozmieszczenie stacji NLES i transponderów

Unia wspiera ASECNA w rozwoju i rozmieszczeniu usług rozpowszechniania danych opartych na transponderach systemu SBAS-ASECNA zainstalowanych na satelitach geostacjonarnych oraz na powiązanych stacjach naziemnych transmitujących dane. Unia wspiera również ASECNA w procedurach i formalnościach niezbędnych do otrzymania kodów PRN wymaganych do eksploatacji systemu SBAS-ASECNA, bez których eksploatacja ta jest niemożliwa.

*Artykuł 12***Homologacja i certyfikacja systemu SBAS-ASECNA**

Unia wspiera ASECNA, na jej wniosek, w następujących kwestiach:

- certyfikacja systemu SBAS-ASECNA,
- homologacja bezpieczeństwa systemu SBAS-ASECNA, w tym jeśli chodzi o instalację infrastruktury naziemnej,
- certyfikacja usług dostarczanych przez system SBAS-ASECNA.

Unia może również wspierać ASECNA, na jej wniosek, w opracowywaniu metody i procedur mających na celu:

- zatwierdzenie, przed ich ukazaniem się w zbiorze informacji lotniczych, procedur związanych z systemem SBAS-ASECNA, dotyczących startu, lotu i lądowania statków powietrznych,
- certyfikację sprzętu zainstalowanego na pokładzie statków powietrznych i służącego do odbioru i przetwarzania sygnałów z radionawigacji satelitarnej oraz homologację operatorów statków powietrznych i załóg.

*Artykuł 13***Eksploracja systemu SBAS-ASECNA**

1. Unia wspiera ASECNA w eksploatacji systemu SBAS-ASECNA.

Jeśli chodzi o przygotowanie rozpoczęcia eksploatacji, Unia Europejska wspiera ASECNA w szczególności w:

- wdrożeniu planu zarządzania i zapewnianiu usług,
- przyjęciu, w odniesieniu do systemu SBAS-ASECNA, procedur operacyjnych i dokumentacji szkoleniowej systemu EGNOS,
- wdrożeniu zintegrowanego systemu zarządzania służącego zapewnianiu usług, obejmującego między innymi kwestie jakości, ochrony i bezpieczeństwa oraz ochrony środowiska,
- analizie i wdrożeniu planów podwykonawstwa,
- szkoleniu operatorów,
- komunikacie o uruchomieniu usługi.

Unia wspiera również ASECNA w rozwiązywaniu problemów związanych z eksploatacją, stwierdzonych po komunikacie o uruchomieniu usługi, w szczególności poprzez udostępnienie procedur i narzędzi analizy wyników, wspieraniu szkoleń i obecności personelu w obiektach podczas okresu rozruchu.

Unia wspiera również ASECNA we wprowadzaniu w życie zmian w systemie eksploatacji.

2. Strony udzielają sobie wzajemnej pomocy w celu zachęcenia użytkowników do korzystania z usług oferowanych przez systemy EGNOS i SBAS-ASECNA, jak również w celu stymulowania rozwoju związanego z nimi rynku.

*Artykuł 14***Obszary dostępności usług**

Określenie obszaru dostępności usług EGNOS SoL oraz obszaru dostępności usług SBAS-ASECNA jest przedmiotem konsultacji między stronami tak, aby uniknąć wszelkich problemów w eksploatacji, w szczególności w zakresie interoperacyjności i odpowiedzialności. Strony starają się w tym względzie znaleźć wspólne rozwiązania.

Jeżeli obszar dostępności usług EGNOS SoL pokrywałby obszar, za który odpowiedzialna jest ASECNA, lub jeżeli obszar dostępności usług SBAS-ASECNA pokrywałby część terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, wprowadza się proces zobowiązania do zapewniania jakości i monitorowania wyników, określając odpowiednie obowiązki.

W przypadku gdy obszar dostępności usług EGNOS SoL i obszar dostępności usług SBAS-ASECNA pokrywają terytorium znajdujące się poza terytorium państw członkowskich UE i poza obszarem, za który odpowiada ASECNA, lub jeśli obszar taki pokrywałby się częściowo z systemem innym niż EGNOS i SBAS-ASECNA, strony informują się wzajemnie i koordynują kroki podejmowane wobec organów odpowiedniego terytorium lub terytoriów, aby zagwarantować wspólne poszukiwanie rozwiązań problemów, w szczególności w zakresie interoperacyjności i odpowiedzialności.

Artykuł 15

Zamówienia publiczne

1. Unia wspiera ASECNA, na jej wniosek, w przygotowaniu dokumentacji przetargowej i analizie ofert w ramach udzielania zamówień publicznych związanych z wprowadzeniem i eksploatacją systemu SBAS-ASECNA.
2. Nie naruszając art. XXIII Porozumienia w sprawie zamówień publicznych zawartego w ramach Światowej Organizacji Handlu (art. III zmienionego porozumienia), organy publiczne i przedsiębiorstwa państw członkowskich Unii Europejskiej mają prawo przystępować do przetargów związanych z wprowadzeniem i eksploatacją systemu SBAS-ASECNA, oprócz przypadków istnienia konfliktu interesów.
3. Zamówienia dotyczące wprowadzenia i eksploatacji systemów EGNOS i SBAS-ASECNA mogą być przedmiotem wspólnych zamówień publicznych Unii i ASECNA, w zależności od interesów każdej ze stron, w szczególności jeśli chodzi o stacje naziemne i transpondery.

Artykuł 16

Prawa własności intelektualnej

1. Każda strona udostępnia bezpłatnie drugiej wszelkie prawa własności intelektualnej w odniesieniu do utworów i wynalazków, których jest właścicielem i które wykorzystuje się przy wprowadzaniu i eksploatacji systemów EGNOS i SBAS-ASECNA. Niniejsza Umowa stanowi licencję na korzystanie z tych praw.

Jeżeli jedna ze stron tworzy lub generuje nowe prawa własności intelektualnej w oparciu o prawa własności intelektualnej, które udostępniła jej druga strona, ta ostatnia staje się podmiotem utworzonych lub wygenerowanych w ten sposób nowych praw własności intelektualnej i udziela nieodpłatnie licencji na korzystanie z tych nowych praw stronie, która je stworzyła lub wygenerowała. Strona, która jest podmiotem tych nowych praw, może jednak udzielić licencji na korzystanie z nich osobie trzeciej dopiero po uzyskaniu jasnej zgody drugiej strony.

Warunki użytkowania licencji, o której mowa w akapicie pierwszym i drugim, są określone w ust. 2 i 3.

2. Licencja, o której mowa w ust. 1, jest imienna, niewyłączna i nieprzekazywalna, bez uszczerbku dla postanowień ust. 1 akapit drugi. Uprawnia ona, w zależności od przypadku, do wykorzystywania, zmieniania, powielania i wytwarzania wyłącznie na potrzeby wprowadzenia i eksploatacji systemów EGNOS i SBAS-ASECNA.

Strona może udostępniać osobie trzeciej, wprowadzać do obrotu w jakikolwiek sposób prawa własności intelektualnej, które udostępniła jej druga strona w zastosowaniu akapitu pierwszego ust. 1, wyłącznie za jej wyraźną zgodą, chyba że udostępnienie osobie trzeciej ma miejsce w ramach procedury zamówień publicznych lub zamówienia zawartego przez którąś ze stron na wprowadzenie i eksploatację systemu EGNOS, systemu powstałego w ramach programu Galileo lub systemu SBAS-ASECNA.

3. Każda ze stron prowadzi rejestr praw własności intelektualnej, które udostępnia drugiej stronie w zastosowaniu akapitu pierwszego ust. 1. Kopię rejestru przekazuje drugiej stronie. W odniesieniu do każdego udostępnionego prawa własności intelektualnej w rejestrze określa się w szczególności:

- przedmiot prawa, czyli: wynalazek, oprogramowanie, baza danych itd.,
- charakter prawa, czyli: prawo autorskie, patent itd.,
- przekazane prawo użytkowania, czyli: prawo do powielania, dostosowywania, wytwarzania itd.,
- terytorium, na którym udostępnia się to prawo,
- długość okresu udostępnienia.

4. Każda ze stron, która udziela drugiej stronie licencji na użytkowanie zgodnie z akapitem pierwszym ust. 1, może wstrzymać udzielenie, jeśli stwierdzi, że nie są przestrzegane warunki wynikające z ust. 2 i 3.

5. Strony przyznają i zapewniają odpowiednią i skuteczną ochronę praw własności intelektualnej w dziedzinach i sektorach związanych z wprowadzeniem i eksploatacją systemów EGNOS i SBAS-ASECNA, zgodnie z najwyższymi międzynarodowymi standardami określonymi w Porozumieniu w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (porozumieniu TRIPS) WTO, w tym stosując skuteczne środki egzekwowania takich standardów.

PODCZĘŚĆ II

INNA DZIAŁALNOŚĆ*Artykuł 17***Galileo**

1. Strony współpracują ze sobą na rzecz propagowania i stosowania systemu powstałego w ramach programu Galileo na kontynencie afrykańskim, głównie w zakresie opracowywania zastosowań i wykorzystywania usług opartych na tym systemie, w szczególności w dziedzinie pomiaru czasu, nawigacji, monitorowania i służb poszukiwawczo-ratowniczych, oraz w zakresie eksponowania korzyści związanych z zastosowaniami i usługami opartymi na tym systemie.
2. ASECNA powstrzymuje się od wszelkich działań lub inicjatyw, które mogą zagrażać interesom Unii w dziedzinie praw własności intelektualnej związanych z programem Galileo.

*Artykuł 18***Widmo radiowe**

1. Strony współpracują ze sobą i wspierają się nawzajem w dziedzinie widma radiowego, którym gospodaruje Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny (dalej zwany „ITU”), w szczególności jeśli chodzi o ochronę pasm częstotliwości przypisanych służbom radionawigacji satelitarnej i łączności lotniczej.
2. Strony wymieniają informacje i wspierają się nawzajem w zakresie podziału i przydziału częstotliwości przez ITU. Strony wspierają i chronią przydziały częstotliwości odpowiednich dla systemów EGNOS i SBAS-ASECNA, jak również dla systemu powstałego w ramach programu Galileo, w celu zagwarantowania dostępności służb zapewnianych przez te systemy w Unii i Afryce.
3. Aby chronić widmo radiowe przydzielone na potrzeby radionawigacji przed zakłóceniami takimi jak zmierzone lub niezamierzone zagłuszanie lub maskowanie, strony starają się zidentyfikować źródła zakłóceń i szukają wzajemnie akceptowalnych rozwiązań.
4. Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie może być interpretowane jako odstąpienie od obowiązujących przepisów ITU, w tym przepisów regulaminu radiokomunikacyjnego ITU.

*Artykuł 19***Normy, certyfikacja i organizacje międzynarodowe**

1. Strony starają się przyjąć wspólne podejście w dziedzinie normalizacji oraz we wszystkich kwestiach dotyczących systemów radionawigacji satelitarnej, którymi zajmują się międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia, w szczególności Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego, *Radio Technical Commission for Aeronautics* (RTCA) i Europejska Organizacja Wyposażenia Lotnictwa Cywilnego (EUROCAE) oraz stowarzyszenia i grupy aktywne w dziedzinie normalizacji.
2. Strony wspólnie wspierają opracowywanie norm radionawigacji satelitarnej na forum organizacji międzynarodowych, w szczególności norm i praktyk zalecanych przez ICAO (SARPs) oraz specyfikacje minimalnych osiągnięć operacyjnych RTCA i EUROCAE (MOPS). W tym kontekście strony wspólnie zabiegają o uznanie norm Galileo, EGNOS i SBAS-ASECNA przez organizacje międzynarodowe i starają się propagować ich stosowanie na całym świecie, ze szczególnym uwzględnieniem interoperacyjności z innymi systemami radionawigacji satelitarnej.

*Artykuł 20***Ochrona**

W celu ochrony europejskiego systemu radionawigacji satelitarnej i systemu SBAS-ASECNA przed zagrożeniami i czynami zabronionymi, takimi jak zamierzone zagłuszanie i maskowanie, strony podejmują wszelkie wykonalne środki, w szczególności w zakresie kontroli i nierozprzestrzeniania technologii, aby zapewnić ciągłość, ochronę i bezpieczeństwo służb radionawigacji satelitarnej, jak również w zakresie odpowiedniej infrastruktury i dóbr podstawowych, bez uszczerbku dla art. 6 ust. 2.

*Artykuł 21***Badania i rozwój**

Strony starają się prowadzić wspólne działania w zakresie badań i rozwoju w obszarze radionawigacji satelitarnej, w szczególności w celu rozwijania i planowania przyszłych zmian technologicznych systemów radionawigacji satelitarnej.

Każda ze stron stwarza sprzyjające warunki, aby druga strona mogła uczestniczyć w jej własnych programach badań i rozwoju.

Unia ułatwia ASECNA dostęp do funduszy programów ramowych na rzecz badań i rozwoju.

*Artykuł 22***Zasoby ludzkie**

Na bazie własnych doświadczeń Unia dostarcza ASECNA wszelkich informacji użytecznych w zarządzaniu kapitałem ludzkim niezbędnym do realizacji programu SBAS-ASECNA.

Unia wspiera ASECNA w rozwijaniu miejsc pracy i kompetencji niezbędnych do wprowadzenia i eksploatacji systemu SBAS-ASECNA.

Unia wspomaga wszelkie inicjatywy współpracy i partnerstwa między ASECNA a podmiotami zaangażowanymi we wzmacnianie potencjału w dziedzinach związanych z europejskimi programami radionawigacji satelitarnej. Unia ułatwia również ASECNA dostęp do funduszy europejskich programów szkoleniowych.

Możliwe będzie przeprowadzenie wspólnych szkoleń w odpowiedzi na potrzeby związane z wprowadzeniem i eksploatacją systemów EGNOS, SBAS-ASECNA i systemu opracowanego w ramach programu Galileo oraz przygotowaniem do ich zmian technologicznych.

*Artykuł 23***Informowanie o działaniach i ich eksponowanie**

Strony starają się prowadzić wspólne działania w zakresie informowania o swoich odpowiednich programach w dziedzinie radionawigacji satelitarnej i ich eksponowania.

Unia wspiera ASECNA w opracowywaniu i wdrażaniu strategii informacyjnych skierowanych zarówno do podmiotów zainteresowanych wprowadzeniem i eksploatacją systemu SBAS-ASECNA, jak i do szerokiej publiczności.

*Artykuł 24***Wymiana personelu**

W ramach działań współpracy przewidzianych w niniejszej Umowie strony dokonują wymiany personelu.

*Artykuł 25***Propagowanie radionawigacji satelitarnej na kontynencie afrykańskim**

Strony wspierają się nawzajem, by propagować radionawigację satelitarną na kontynencie afrykańskim, oraz konsultują się za każdym razem, gdy jest taka potrzeba, w celu uzgodnienia wspólnych działań realizowanych w tej dziedzinie. Strony wspierają w szczególności inicjatywy, które mogą sprzyjać stosowaniu radionawigacji satelitarnej przez użytkowników oraz rozwijaniu rynków związanych z tą technologią.

CZĘŚĆ III**POSTANOWIENIA FINANSOWE***Artykuł 26***Finansowanie**

1. ASECNA finansuje wprowadzenie i eksploatację systemu SBAS-ASECNA dzięki zasobom własnym, pomocy i dotacjom, szczególnie tym, o których mowa w ustępie trzecim, pożyczkom zaciąganim w instytucjach finansowych lub wszelkim innym środkiem finansowania, z zastrzeżeniem postanowień zawartych w ustępie drugim.

2. Wprowadzenie i eksploatacja systemu SBAS-ASECNA nie może być w żadnym przypadku finansowane wkładami z budżetu przewidzianymi dla europejskich systemów radionawigacji satelitarnej i określonymi w rozdziale II rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1285/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r.

3. W celu wprowadzenia i eksploatacji systemu SBAS-ASECNA Unia ułatwia ASECNA dostęp do funduszy przeznaczonych na współpracę i rozwój, z których agencja ta może korzystać, zarówno w odniesieniu do programów bieżących, jak i przyszłych. Programy bieżące to program panafrkański, o którym mowa w art. 9 i załączniku III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 233/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiającego Instrument Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju na lata 2014–2020, oraz programy funduszu powierniczego na rzecz Afryki na rzecz infrastruktury przewidziane w komunikacie Komisji do Parlamentu europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2006 r. zatytułowanego „Tworzenie infrastruktury w Afryce: Partnerstwo UE i Afryki na rzecz infrastruktury” COM(2006) 376 final.

CZĘŚĆ IV

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 27

Odpowiedzialność prawna

1. Ponieważ ASECNA nie będzie właścicielem europejskich systemów radionawigacji satelitarnej, nie ponosi żadnej odpowiedzialności wynikającej z posiadania tych systemów.

Ponieważ Unia nie jest właścicielem systemu SBAS-ASECNA, nie będzie ponosić żadnej odpowiedzialności wynikającej z posiadania tego systemu.

2. Żadna ze stron nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikające ze stosowania przez drugą stronę technologii przewidzianych w niniejszej Umowie, ani nie gwarantuje ich prawidłowego funkcjonowania.

Artykuł 28

Wymiana informacji niejawnych

Strony dokonują wymiany informacji niejawnych, wyłącznie jeżeli zawarły w tym celu porozumienie. Strony starają się wprowadzić w życie kompletne i spójne ramy prawne, które umożliwią zawarcie tego rodzaju porozumienia.

Artykuł 29

Wspólny komitet

1. Niniejszym ustanawia się wspólny komitet pod nazwą „Komitet UE/ASECNA ds. GNSS”. Komitet ten składa się z przedstawicieli stron i jest odpowiedzialny za zarządzanie i właściwe stosowanie niniejszej Umowy. Komitet podejmuje decyzje w przypadkach przewidzianych w niniejszej Umowie; decyzje komitetu są wykonywane przez strony zgodnie z ich własnymi przepisami. Wspólny komitet podejmuje decyzje za porozumieniem stron. Wspólny komitet opracowuje również zalecenia w kwestiach, w których nie posiada uprawnień decyzyjnych.

Wspólny komitet określa warunki i szczegółowe zasady, których nie określa niniejsza Umowa.

2. Wspólny komitet sporządza swój regulamin wewnętrzny zawierający, między innymi, zasady zwoływania posiedzeń, wyznaczania przewodniczącego i określania jego kadencji oraz sposobu kontaktowania się stron.

3. Wspólny komitet zbiera się w zależności od potrzeb. Unia lub ASECNA mogą złożyć wniosek o zwołanie posiedzenia. Wspólny komitet zbiera się w ciągu 15 dni od daty złożenia wniosku.

4. Wspólny komitet może podjąć decyzję o utworzeniu wszelkich grup roboczych lub grup ekspertów, jakie uzna za pomocne w wykonywaniu swoich zadań.

5. Wspólny komitet może podjąć decyzję o zmianie załącznika I.

Artykuł 30

Konsultacje

1. W celu zapewnienia zadowalającego wykonania niniejszej Umowy strony regularnie wymieniają informacje oraz, na wniosek jednej z nich, zbierają się na forum wspólnego komitetu.
2. Strony – na wniosek jednej ze stron – niezwłocznie konsultują się w sprawie wszelkich wątpliwości związanych z interpretacją lub stosowaniem niniejszej Umowy.
3. Strony regularnie wymieniają informacje i udostępniają sobie nawzajem sposób zarządzania własnymi programami radionawigacji satelitarnej oraz informują się o ich zmianach. Kiedy jedna ze stron zamierza podjąć decyzję, która mogłaby wpłynąć na system lub systemy radionawigacji satelitarnej drugiej strony, konsultuje się uprzednio z tą drugą stroną w celu sformułowania niewiążącej opinii. Jeżeli nie jest to sprzeczne z wymogami poufności przewidzianymi w przepisach obowiązujących strony, każda ze stron zezwala na uczestnictwo przedstawiciela drugiej strony w pracach swoich własnych grup roboczych, organów i komitetów zarządzających na zasadzie obserwatora.

Artykuł 31

Środki zabezpieczające

1. Po konsultacji na forum wspólnego komitetu każda ze stron może podjąć odpowiednie środki zabezpieczające, w tym zawieszenie jednego lub więcej działań prowadzonych w ramach współpracy, jeżeli uzna, że równoważny poziom kontroli wywozu lub bezpieczeństwa między stronami nie jest już zapewniany. Jeżeli jakkolwiek zwłoka mogłaby zagrozić poprawnemu funkcjonowaniu systemów radionawigacji satelitarnej bądź systemowi SBAS-ASECNA, możliwe jest podjęcie – bez uprzednich konsultacji – tymczasowych środków ochronnych, pod warunkiem że niezwłocznie po przyjęciu takich środków rozpoczęte zostaną konsultacje.
2. Zakres i czas obowiązywania środków, o których mowa w ust. 1, jest ograniczony do wymiaru koniecznego, by zaradzić zaistniałej sytuacji i zapewnić właściwą równowagę między prawami a obowiązkami wynikającymi z niniejszej Umowy. Druga strona może zwrócić się do wspólnego komitetu o przeprowadzenie konsultacji dotyczących proporcjonalności tych środków. Jeżeli w ciągu sześciu miesięcy nie uda się rozwiązać sporu, każda ze stron może przekazać spór do rozstrzygnięcia w drodze wiążącego arbitrażu zgodnie z procedurą ustanowioną w załączniku I. Tą drogą nie może być rozstrzygana żadna kwestia związana z interpretacją postanowień niniejszej Umowy, które są identyczne z odpowiednimi przepisami prawa Unii.

Artykuł 32

Rozstrzygnięcie sporów

Bez uszczerbku dla art. 31 wszelkie spory dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszej Umowy rozstrzygane są w drodze konsultacji na forum wspólnego komitetu.

Wobec braku rozstrzygnięcia sporu w terminie trzech miesięcy od daty przekazania sprawy do wspólnego komitetu, stosuje się procedurę arbitrażu, o której mowa w załączniku I.

Artykuł 33

Załączniki

Załączniki załączone do niniejszej Umowy stanowią jej integralną część.

Artykuł 34

Przegląd

Niniejsza Umowa może być zmieniana i uzupełniania w dowolnym czasie za pisemną zgodą stron, zgodnie z ich odpowiednimi procedurami wewnętrznymi.

Artykuł 35

Wypowiedzenie

1. Unia lub ASECNA może wypowiedzieć niniejszą Umowę, powiadamiając o tym drugą stronę. Niniejsza Umowa przestaje obowiązywać po upływie sześciu miesięcy od daty otrzymania takiego powiadomienia.
2. Wypowiedzenie niniejszej Umowy nie ma wpływu na ważność ani na okres obowiązywania jakichkolwiek przepisów materialnych przyjętych w ramach wykonania niniejszej Umowy. Wypowiedzenie nie ma też wpływu na szczególne prawa i obowiązki ustanowione w odniesieniu do prawa własności intelektualnej w ramach niniejszej Umowy; w szczególności po wypowiedzeniu Umowy strona, która udzieliła drugiej stronie licencji, zachowuje prawo do odebrania tej licencji, jeżeli stwierdzi naruszenie warunków korzystania z niej.
3. W przypadku wypowiedzenia niniejszej Umowy wspólny komitet składa propozycję umożliwiającą stronom rozwiązanie wszelkich nierozstrzygniętych kwestii mających konsekwencje finansowe, w stosownych przypadkach z uwzględnieniem zasady *pro rata temporis*.

Artykuł 36

Wejście w życie

1. Strony przyjmują niniejszą Umowę zgodnie ze swymi właściwymi procedurami wewnętrznymi. Umowa wchodzi w życie pierwszego dnia pierwszego miesiąca następującego po jej podpisaniu przez stronę, która jako ostatnia dopełniła tej formalności.
2. Niniejsza Umowa, sporządzona w dwóch egzemplarzach wyłącznie w języku francuskim, zostaje zawarta na czas nieokreślony.

W imieniu Unii Europejskiej

W imieniu ASECNA

ZAŁĄCZNIK I

PROCEDURA ARBITRAŻOWA

Jeżeli spór zostaje przekazany do rozstrzygnięcia w drodze arbitrażu, wyznacza się trzech arbitrów, chyba że strony zdecydują inaczej.

Każda ze stron wyznacza jednego arbitra w terminie 30 dni od dnia stwierdzenia sporu w ramach wspólnego komitetu.

Obaj wyznaczeni arbitrzy wyznaczają za obopólną zgodą superarbitra, który nie jest obywatelem żadnej ze stron. Jeśli w terminie dwóch miesięcy od wyznaczenia ostatniego z nich arbitrzy nie mogą dojść do porozumienia co do wyboru superarbitra, wybierają superarbitra z listy siedmiu osób sporządzonej przez wspólny komitet. Wspólny komitet sporządza i aktualizuje tę listę zgodnie ze swoim regulaminem wewnętrznym.

Sąd arbitrażowy sam określa swój regulamin wewnętrzny, chyba że strony zdecydują inaczej. Decyzje sądu arbitrażowego przyjmowane są większością głosów.
